

Annukka Muuri, Turun normaalikoulu

Kielitietoisien opettajan tsekkauslista: (sopii=S, sopii osittain=O, ei sovi=E)

1. Puhun riittävän hitaasti.
2. Puhun selkeästi artikuloiden.
3. Käytän ymmärrettävää kieltä.
4. Kuvitan puhuttani kehonkielen avulla sekä elein ja ilmein.
5. Vältän pitkiä ja vaikeaselkoisia virkkeitä.
6. Jäsennän tunnin rakenteen ja sanoitan oppitunnin kulkua.
7. Kerron tunnin alussa oppitunnin aiheen ja tavoitteen.
8. Kysyn oppilailta ennakkotietoja aiheesta.
9. Annan kysymyksiin vastaamiseen miettimisaikaa.
10. Kerron ja selitän oppilaille opetettavan aiheen keskeiset käsitteet.
11. Laitan opetettavan aiheen/ opetusjakson keskeiset käsitteet ja asiat näkyviin luokkaan.
12. Pilkon opetettavan asian pienempiin osiin.
13. Havainnollistan opetettavaa asiaa visuaalisesti (kuvilla, sarjakuvilla, havaintovälineillä, postereilla, käsitekartoilla, piirtämällä).
14. Opetan tehtävääntoon liittyviä keskeisiä käsitteitä (esim. tutki, nimeä, ratkaise, mieti, jäsennä, laadi, pohdi, määritä, merkitse, esitä, luettele, vertaile)
15. Kerron tekstistä pääasiat ja selitän vieraat käsitteet.
16. Tarkastelen oppilaiden kanssa tekstiin liittyviä kuvia ja käyn läpi kappaleen pää- ja väliotsikot.
17. Mallinnan lukemista lukemalla kappaleen oppilaille ääneen, annan oppilaiden lukea itse ja/tai luumme yhdessä.
18. Ohjaan oppilaita tekemään tekstistä muistiinpanoja yksin/yhdessä.
19. Annan oppilaalle työskentelyrauhan muistiinpanojen kirjoittamiseen. En puhu silloin, kun oppilaat kirjoittavat.
20. Varmistan, että oppilaat ovat ymmärtäneet käsitteen, opetetun asian ja/tai tehtävänannon.
21. Käytän tehtävien tarkistuksessa kyseistä tehtävää visuaalisena tukena.
22. Järjestän päivittäin oppimistilanteita, joissa oppilaat ovat suullisessa vuorovaikutuksessa keskenään pareittain/ryhmittäin.
23. Kerron tunnin lopussa tiivistelmän oppitunnin aiheesta.
24. Käytän toiminnallisia työtapoja.
25. Arvioin, miten oppilaat ovat oppineet oppitunnin tavoitteen.
26. Annan selkeät ohjeet kotitehtävästä.
27. Merkitsen kotitehtävän taululle.
28. Käytän kokeessa oppitunneilla käytettyjä tehtävätyyppejä.
29. Luen ja selitän kokeessa tehtävänannon.
30. Annan kokeen tekemiseen tarvittaessa lisäaikaa, mahdollisuuden käyttää sanakirjaa, sanalista tai muistiinpanoja.

31. Annan oppilaille mahdollisuuden osoittaa osaamisensa monipuolisin menetelmin, esim. suullisesti.
32. Hyödynnän oppilaiden monikielisyyttä oppitunneilla.
33. Annan oppilaille yksilöllistä palautetta, kehua ja kannustusta.

Kielestä koppi

<https://sites.utu.fi/minasta-ja-kielesta-kiinni/hanke/kielesta-koppi/>

Kielitietoisen opettajan opas

<https://www.enorssi.fi/julkaisut/kielitietoisen-opettajan-opas/mobile/index.html>

Kielitietoinen koulu, Turun normaalikoulu)

<https://sites.utu.fi/tnk/kielitietoinen-koulu/>

Kielitietoinen opetus – Monikielisen oppijan matkassa

<https://monikielisenoppijanmatkassa.fi/kielitietoinen-opetus/>

Kielitietoinen opetus – kielitietoinen koulu

<https://www.oph.fi/fi/tilastot-ja-julkaisut/julkaisut/kielitietoinen-opetus-kielitietoinen-koulu>

Kielitietoinen pedagogiikka

<https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/kielitietoinen-pedagogiikka>

Minästä kiinni

<https://sites.utu.fi/minasta-ja-kielesta-kiinni/hanke/minasta-kiinni/>

Vinkkejä kielitietoisuuden kehittämiseen ja opettamiseen:

<https://www.oph.fi/fi/opettajat-ja-kasvattajat/vinkkejä-kielitietoisuuden-kehittämiseen-ja-opettamiseen>

Kielitietoisen pedagogiikan kehittäminen varhaiskasvatuksessa

https://www.researchgate.net/publication/344411506_Kielitietoisen_pedagogiikan_kehittaminen_varhais_kasvatuksessa_Kielipeda_tyovaline/link/5f72b6e492851c14bc9cf904/download